

Děs. Plyn rodinám podraží o 300 %, elektřina „jen“ o sto %

- CZ24 News | 20. října 2021

ČESKO: Situace na trhu s energiemi se v posledních dnech stává kritickou. V tuzemsku skončilo už několik alternativních dodavatelů, což znamená, že si zákazníci musejí hledat nové dodavatele. Ti však reagují na rostoucí ceny energií a výrazně zdražují i pro koncové odběratele. Nejcitelnější je zdražení u plynu, některé domácnosti čeká zdražení i o 300 %.

Plyn zdražuje raketově zejména těm odběratelům, kteří nemají dlouhodobě zafixované ceny, případně si sjednávají novou smlouvu. To se týká právě těch, kteří odebírali od firem, jež nedávno skončily. Kromě Bohemia Energy, která zásobovala 300 000 odběrných míst, skončila například i Kolibřík energie, jejímž prostřednictvím dodávala Skautská energie.

Právě od Skautů odebírala plyn i elektřinu rodina Rusňákových, která si musela najít nového dodavatele poté, co svou činnost ukončila firma Kolibřík energie. Při pohledu na nový ceník polostátní společnosti ČEZ začalo Rusňákovi, kteří žijí ve středně velkém rodinném domě s pěti dětmi, mrazit. Plyn jim podraží až o 300 %, elektřina „jen“ o sto. To je tak ještě víc, než o jaké částce hovořil ředitel společnosti ČEZ Daniel Beneš, který v rozhovoru pro pondělní Hospodářské noviny řekl, že zdražení plynu může být až o dvě třetiny. „Tady je to opravdu dramatické. Nárůst bude vyšší než u elektřiny. Nejsme hlavní dodavatel, na to jsou tady jiní hráči, ale můj odhad je zdražení konečné faktury o polovinu až dvě třetiny,“ řekl Beneš.

Dosud u Skautské energie za plyn platili 641 korun za megawatt hodinu plus distribuční poplatky. Nově by však u společnosti ČEZ měli platit 2672,89 za megawatthodinu plus distribuci. Pro sedmičlennou rodinu jde o citelný problém. Jak přiznává Olga Rusňáková, takové výdaje za energie si její rodina dovolit nemůže. „Prostě na to nemáme,“ přiznává Olga Rusňáková.

Rodinu kritická situace naštěstí existenčně nepoloží, bude muset ale najít jiný zdroj vytápění a uvést do provozu rezervní kotel, který léta nepoužívali. „Naštěstí máme rezervní kotel na pevná paliva, takže ho teď zkontrolujeme a připojíme a zimu přežijeme,“ svěřila se Olga Rusňáková deníku Echo24.

Cena plynu začala prudce růst letos v září

Jak raketově ceny plynu rostou, je kromě grafu patrné rovněž z ceníků distributorů, které má redakce deníku Echo24 k dispozici. Například ČEZ si u smluv sjednaných do 7. října ještě účtoval 1111,99 korun za megawatthodinu bez poplatků za distribuci, o den později ale ceny výrazně vyletěly nahoru, a to více než dvojnásobně na 2672,89 korun za megawatthodinu. K této částce je však potřeba přičíst poplatky.

ROČNÍ ODBĚR v MWh		OBCHODNÍ ČÁST CENY		DISTRIBUČNÍ ČÁST CENY		CELKOVÁ CENA		VÝPOČET CELKOVÉ ROČNÍ PLATBY ZA PLYN roční spotřeba v MWh × sloupec 5 + 12 × sloupec 6 v případě podnikatelů je nutné k výpočtu přičíst i daň ze zemního plynu 37,03 Kč (30,60 Kč)/MWh cena za distribuci plynu (sloupec 3) obsahuje i poplatek za činnost OTE 2,95 Kč (2,44 Kč)/MWh
		1 cena za dodávku plynu Kč/MWh	2 stálá platba Kč/měsíc	3 cena za distribuci plynu Kč/MWh	4 stálá platba Kč/měsíc	5 celková jednotková cena za plyn sloupec 1 + 3 Kč/MWh	6 součet stálých plateb sloupec 2 + 4 Kč/měsíc	
VAŘÍM	do 1,89	1 111,99 (919,00)	35,09 (29,00)	545,15 (450,54)	80,03 (66,14)	1 657,14 (1 369,54)	115,12 (95,14)	
OHŘÍVÁM VODU	nad 1,89 do 7,56	1 111,99 (919,00)	59,29 (49,00)	299,63 (247,63)	118,45 (97,89)	1 411,62 (1 166,63)	177,74 (146,89)	
TOPÍM	nad 7,56 do 15	1 111,99 (919,00)	131,89 (109,00)	271,23 (224,16)	135,39 (111,89)	1 383,22 (1 143,16)	267,28 (220,89)	
	nad 15 do 25	1 111,99 (919,00)	131,89 (109,00)	248,09 (205,03)	162,38 (134,20)	1 360,08 (1 124,03)	294,27 (243,20)	
	nad 25 do 45	1 111,99 (919,00)	131,89 (109,00)	211,33 (174,65)	235,77 (194,85)	1 323,32 (1 093,65)	367,66 (303,85)	
	nad 45 do 63	1 111,99 (919,00)	131,89 (109,00)	170,53 (140,93)	383,01 (316,54)	1 282,52 (1 059,93)	514,90 (426,54)	

		1 cena za dodávku plynu Kč/MWh	2 cena za kapacitu Kč/m²	3 cena za distribuci plynu Kč/MWh	4 cena za kapacitu Kč/m²	5 celková jednotková cena za plyn sloupec 1 + 3 Kč/MWh	6 součet cen za kapacitu sloupec 2 + 4 Kč/m²	VÝPOČET CELKOVÉ ROČNÍ PLATBY ZA PLYN roční spotřeba v MWh × sloupec 5 + roční spotřeba v m³ / 115 × sloupec 6 v případě podnikatelů je nutné k výpočtu přičíst i daň ze zemního plynu 37,03 Kč (30,60 Kč)/MWh cena za distribuci plynu (sloupec 3) obsahuje i poplatek za činnost OTE 2,95 Kč (2,44 Kč)/MWh
TOPÍM HODNĚ	nad 63 do 630 pro domácnosti je horní hranice bez omezení	1 111,99 (919,00)	0,00 (0,00)	131,87 (108,98)	135,31 (111,83)	1 243,86 (1 027,96)	135,31 (111,83)	

Ceník společnosti ČEZ při uzavření smlouvy do 7. října na jeden rok. Foto: ČEZ

ROČNÍ ODBĚR v MWh		OBCHODNÍ ČÁST CENY		DISTRIBUČNÍ ČÁST CENY		CELKOVÁ CENA		VÝPOČET CELKOVÉ ROČNÍ PLATBY ZA PLYN roční spotřeba v MWh × sloupec 5 + 12 × sloupec 6 v případě podnikatelů je nutné k výpočtu přičíst i daň ze zemního plynu 37,03 Kč (30,60 Kč)/MWh cena za distribuci plynu (sloupec 3) obsahuje i poplatek za činnost OTE 2,95 Kč (2,44 Kč)/MWh
		1 cena za dodávku plynu Kč/MWh	2 stálá platba Kč/měsíc	3 cena za distribuci plynu Kč/MWh	4 stálá platba Kč/měsíc	5 celková jednotková cena za plyn sloupec 1 + 3 Kč/MWh	6 součet stálých plateb sloupec 2 + 4 Kč/měsíc	
VAŘÍM	do 1,89	2 672,89 (2 209,00)	30,25 (25,00)	545,15 (450,54)	80,03 (66,14)	3 218,04 (2 659,54)	110,28 (91,14)	
OHŘÍVÁM VODU	nad 1,89 do 7,56	2 672,89 (2 209,00)	47,19 (39,00)	299,63 (247,63)	118,45 (97,89)	2 972,52 (2 456,63)	165,64 (136,89)	
TOPÍM	nad 7,56 do 15	2 672,89 (2 209,00)	119,79 (99,00)	271,23 (224,16)	135,39 (111,89)	2 944,12 (2 433,16)	255,18 (210,89)	
	nad 15 do 25	2 672,89 (2 209,00)	119,79 (99,00)	248,09 (205,03)	162,38 (134,20)	2 920,98 (2 414,03)	282,17 (233,20)	
	nad 25 do 45	2 672,89 (2 209,00)	119,79 (99,00)	211,33 (174,65)	235,77 (194,85)	2 884,22 (2 383,66)	355,56 (293,85)	
	nad 45 do 63	2 672,89 (2 209,00)	119,79 (99,00)	170,53 (140,93)	383,01 (316,54)	2 843,42 (2 342,60)	502,80 (415,54)	

		1 cena za dodávku plynu Kč/MWh	2 cena za kapacitu Kč/m²	3 cena za distribuci plynu Kč/MWh	4 cena za kapacitu Kč/m²	5 celková jednotková cena za plyn sloupec 1 + 3 Kč/MWh	6 součet cen za kapacitu sloupec 2 + 4 Kč/m²	VÝPOČET CELKOVÉ ROČNÍ PLATBY ZA PLYN roční spotřeba v MWh × sloupec 5 + roční spotřeba v m³ / 115 × sloupec 6 v případě podnikatelů je nutné k výpočtu přičíst i daň ze zemního plynu 37,03 Kč (30,60 Kč)/MWh cena za distribuci plynu (sloupec 3) obsahuje i poplatek za činnost OTE 2,95 Kč (2,44 Kč)/MWh
TOPÍM HODNĚ	nad 63 do 630 pro domácnosti je horní hranice bez omezení	2 672,89 (2 209,00)	0,00 (0,00)	131,87 (108,98)	135,31 (111,83)	2 804,76 (2 317,96)	135,31 (111,83)	

Ceník společnosti ČEZ při uzavření smlouvy od 8. října na jeden rok. Foto: ČEZ

Právě pro zákazníky, kteří dříve využívali alternativní dodavatele s nižšími cenami, se jedná o velký šok. Například u Skautské energie dosud ani nejdražší nabízený tarif zemního plynu nepřesahoval tisíc korun.

Produkt	Roční odběr v odběrném místě v MWh/rok		Cena za distribuci a ostatní regulované platby			Cena za odebraný zemní plyn		Celková konečná cena	
			Cena za distribuovaný plyn	Stálý měsíční plat za kapacitu	Cena za služby operátora trhu	Cena za odebraný plyn	Stálý měsíční plat	Cena za odebraný plyn	Stálý měsíční plat
	Nad	Do	Kč/MWh	Kč/měsíc	Kč/MWh	Kč/MWh	Kč/měsíc	Kč/MWh	Kč/měsíc
Vařím		1,89	462,74 (559,92)	67,65 (81,86)	2,41 (2,92)	530,00 (641,30)	0,00 (0,00)	995,15 (1204,13)	67,65 (81,86)
			250,90 (303,59)	100,89 (122,08)	2,41 (2,92)	530,00 (641,30)	0,00 (0,00)	783,31 (947,81)	100,89 (122,08)
Ohřívám vodu	1,89	7,56	228,20 (276,12)	114,70 (138,79)	2,41 (2,92)	530,00 (641,30)	0,00 (0,00)	760,61 (920,34)	114,70 (138,79)
	7,56	15	207,72 (251,34)	139,33 (168,59)	2,41 (2,92)	530,00 (641,30)	0,00 (0,00)	740,13 (895,56)	139,33 (168,59)
Topím	15	25	178,32 (215,77)	198,95 (240,73)	2,41 (2,92)	530,00 (641,30)	0,00 (0,00)	710,73 (859,98)	198,95 (240,73)
	25	45	143,16 (173,22)	327,87 (396,72)	2,41 (2,92)	530,00 (641,30)	0,00 (0,00)	675,57 (817,44)	327,87 (396,72)
	45	63							

Ceny dodavatele Kolibřík pro Skautskou energii v době, než Kolibřík své působení ukončil. Foto: Skautská energie

Potíže navíc nemají jen domácnosti. Konec některých dodavatelů a výrazné zdražení těch stávajících se týká i firem, které se tak mohou dostávat do potíží. Hrozí také, že podniky vysoké ceny energií promítnou do svých produktů, což by opět pocítili koncoví zákazníci.

Vysoká poptávka a nízké dodávky z Ruska

Co žene ceny plynu nahoru? Jedná se o souběh několika faktorů. Jedním z nich je rostoucí poptávka po plynu tím, jak se život v posledních týdnech a měsících vracel po koronavirových vlnách do běžnějších kolejí a vzrostla ekonomická aktivita. Dalším faktorem je začínající topná sezóna, právě ta poptávku ještě zvýšila.

Dalším problémem zvyšujícím ceny plynu jsou nízké zásoby plynu v Evropě, ale i v samotném Rusku, odkud podstatná část dodávek plyne. Plynárenská společnost Gazprom tedy přednostně plní zásoby ve své domovské zemi. „Evropě se tak i proto nedaří doplňovat své plynové zásobníky. Ty jsou pro tuto část roku nejzávažněji vyprázdněny minimálně od roku 2009. Starý kontinent totiž také přes léto zradily obnovitelné zdroje energie. V zemích, jako je Německo, foukal vítr jen podprůměrně. V Norsku zase poměrně málo pršelo. Větrníky či hydroelektrárny tak nezajistily dostatečnou výrobu elektřiny, pročež ta musela být zvýšeně produkována prostřednictvím plynu. Což jen zpomalilo naplňování zásobníků, které byly poměrně citelně vyprázdněny kvůli loňské dlouhé zimě,“ popisuje současnou situaci s plynem ekonom Lukáš Kovanda.

To, jak se dodávky a ceny plynu budou v příštích týdnech vyvíjet, záleží také na situaci ohledně nového plynovodu Nord Stream 2. „Gazprom stáhl některé ze svých krátkodobých nabídek plynu evropským zemím už koncem srpna. Krátce poté, co soud v německém Düsseldorfu rozhodl, že nedávno dokončený plynovod Nord Stream 2 nemůže obejít regulaci EU, jež vyžaduje, aby producent plynu byl právně oddělený od jeho přepravce. Obejití regulace by urychlilo zprovoznění plynovodu. Plynovod Nord Stream 1, zprovozněný v roce 2011, danou regulaci EU nesplňuje, protože je právně pojatý jako spojka, nikoli jako potrubí zajišťující přímé dodávky. Ve skutečnosti jde zjevně o to, že v roce 2011 bylo Rusko v EU vnímáno jako mnohem menší bezpečnostní hrozba (pokud vůbec hrozba) než dnes,“ dodává Kovanda.

Prudce rostoucí ceny energií tak mohou před blížícím se zimním obdobím působit potíže. Až

třísetprocentní zdražení totiž může některým domácnostem působit existenční problémy. Ministerstvo práce a sociálních věcí mezitím ujišťuje, že lidem poskytne v případě potřeby sociální dávky. Není však jasné, jak rychle by jim byly vyplaceny. „Jsme připraveni nabídnout pomoc přes Úřady práce, ať už skrze příspěvek či doplatek na bydlení nebo mimořádnou okamžitou pomoc. Ale tím se tenhle případ nevyřeší. Něco takového se prostě nesmí stát,“ uvedla v neděli na svém facebookovém profilu ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová (ČSSD).

Kandidát na předsedu vlády a vítěz voleb Petr Fiala (ODS) pak kritizuje končící vládu Andreje Babiše (ANO) za to, jak daleko nechala současnou situaci dojít. „Čeká nás těžký rok a určitě těžká zima,“ řekl dále Fiala. Doplnil, že to, jak současná vláda hospodaří a kam nechala dojít ceny energií, není vůbec dobré. Signály, že jsou v ČR distributoři energií, kteří mají problémy, tu podle něj byly několik týdnů.